

да прѣпятствува, то поврѣдено-то лице не трбова да ся
струди самъ да си отмъсти, нѣ да остави работж-тж
си да ся рѣши отъ цѣло-то общество.

Слѣдъ врѣма щяше да е потрѣбно тиа законы да ся
подраздѣлятъ спорѣдъ различны-тѣ вида неправды. На пр.
Единъ человѣкъ можаше да присвои единъ чистъ отъ нивж-
тѣ на съсѣда си. Това щяше да изисква единъ видъ отмѣ-
щеніе. Единъ можаше да краде денѣ, а другъ нощѣ, единъ
можаше да обере кѣшъ, а другъ да открадне конь; всякой
видъ зло изисква единъ особенъ видъ наказаніе. Така пакъ,
за отмѣщеніе трѣбва да има разны законы, за обиды-ты.
Единъ можаше да удари другаго, а другъ можаше да за-
пали кѣшъ-тѣ му. Тѣзи обиды щяше да е потрѣбно да ся
различяватъ, и всички тиа видове прѣстѣплениа да бж-
дѣтъ опрѣдѣлены така, что-то неповинни-ты да ся различя-
ватъ отъ виновни-ты, и виновни-ти да ся наказватъ спорѣдъ
заслуги-ты си.

Съ умноженіе-то на това общество щяше да стане
потрѣбно да ся направятъ и много законы, зато щяше да
бжде невъзможно за тѣхъ всички да ся събиратъ въ всякой
случай, кой-то станеше. Тѣ щяхъ за това да ся принудять
да назначатъ нѣколко человѣци въ тѣхни-то мѣсто да ся
събиратъ за тж работж. Така щяхъ да ся събератъ по
осмина или десятина да изберуть по единъ благоразуменъ
и мѣдръ человѣкъ за тѣхни-прѣставителъ, и съгласно
щяхъ да ся обѣщаютъ да правятъ онова, кое-то прѣстави-
тель-ть имъ щяше да одобри.

Тѣзи прѣставители щяхъ да бждѣтъ законодателю
и тѣхни-то събраніе щяше да е единъ законодателенъ
съборъ.

Нѣ отнакъ направихъ тѣ законы-ты, въ честы случаи
на поврѣдъ, всичко-то общество не може да ся събере да
разседи мѣжду двама, кои-то имѣтъ распрыж по-между си;
слѣдователно щяше да е потрѣбно да поставятъ нѣкои ли-
ца, кои-то да слушатъ распры-ты, и да ги отсаждатъ
спорядъ законъ-ть. Така и Хора-та не щяхъ да губять
врѣми-то си за това, и още повече правосѣдіе щяше да
имъ щяше ся нарича съвѣтъ (меджлисъ). И освенъ това,
слѣдъ като отсаждатъ какво е право, и какъ лошій-ть челов-